

Liidetud kohtuasjad C-57/09 ja C-101/09

Saksamaa Liitvabariik

versus

B ja D

(eelotsusetaotlused, mille on esitanud
Bundesverwaltungsgericht)

Direktiiv 2004/83/EÜ – Pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi andmise miinimumnõuded – Artikkel 12 – Pagulaseks tunnustamata jätmine – Artikli 12 lõike 2 punktid b ja c – Mõiste „raske mittepoliitiline kuritegu” – Mõiste „ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod” – Terroriaktidega seotud organisatsiooni kuulumine – Selle organisatsiooni hilisem kandmine ühise seisukoha 2001/931/ÜVJP lisas esitatud isikute, rühmituste ja üksuste loendisse – Individuaalne vastutus ühe osa eest selle organisatsiooni toimepandud tegudes – Tingimused – Varjupaigaõigus siseriikliku riigiõiguse alusel – Kooskõla direktiiviga 2004/83/EÜ

Kohtujurist P. Mengozzi ettepanek, esitatud 1. juunil 2010 I - 10983

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 9. november 2010 I - 11022

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Eelotsuse küsimused – Euroopa Kohtu pädevus – Piirid – Tõlgendus, mida küsitakse seoses liidu õiguse sätete kohaldatavusega pärast seda, kui siseriiklik õigus viitab rahvusvahelisele konventsioonile, mille need sätted üle võtavad – Selle tõlgenduse andmise pädevus (EÜ artikkel 68 ja 234)*
2. *Vüsad, varjupaik ja sisseränne – Varjupaigapoliitika – Pagulasseisund või täiendava kaitse seisund – Direktiiv 2004/83 – Pagulaseks tunnistamata jätmine (Nõukogu ühine seisukoht 2001/931; nõukogu direktiiv 2004/83, artikli 12 lõike 2 punktid b ja c)*
3. *Vüsad, varjupaik ja sisseränne – Varjupaigapoliitika – Pagulasseisund või täiendava kaitse seisund – Direktiiv 2004/83 – Pagulaseks tunnistamata jätmine (Nõukogu direktiiv 2004/83, artikli 12 lõike 2 punktid b ja c)*
4. *Vüsad, varjupaik ja sisseränne – Varjupaigapoliitika – Pagulasseisund või täiendava kaitse seisund – Direktiiv 2004/83 – Pagulaseks tunnistamata jätmine (Nõukogu direktiiv 2004/83, artikli 12 lõike 2 punktid b ja c)*
5. *Vüsad, varjupaik ja sisseränne – Varjupaigapoliitika – Pagulasseisund või täiendava kaitse seisund – Direktiiv 2004/83 – Pagulaseks tunnistamata jätmine (Nõukogu direktiiv 2004/83, artikkel 3 ja artikli 12 lõige 2)*

1. Kui siseriiklike kohtute esitatud küsimused puudutavad ühenduse õigusnormi tõlgendamist, peab Euroopa Kohus põhimõtteliselt otsuse tegema. EÜ artiklite 68 ja 234 sõnastusest ega viimati nimetatud artikliga kehtestatud menetluse eesmärgist ei tulene nimelt, et asutamislepingu autorid soovisid jätta Euroopa Kohu pädevusest välja eelotsusetaotlused

direktiivi kohta juhul, kui liikmesriigi siseriiklik õigus viitab sellise rahvusvahelise konventsiooni sätetele, mille direktiiv üle võtab, et määratleda vaid selle liikmesriigi sisesele olukorrale kohaldatavad eeskirjad. Sellisel juhul on ilmselt liidu huvides lahknevate tõlgenduste vältimiseks tulevikus sellisest rahvusvahelisest konventsioonist, mille võtsid

üle siseriiklik õigus ja liidu õigus, tulenevate sätete ühetaoline tõlgendamine, olenemata sellest, mis asjaoludel neid kohaldatakse.

relvastatud võitlust toetanud, ei ole automaatselt tõsine alus arvata, et see isik on toime pannud raske mittepoliitilise kuriteo või ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod;

(vt punkt 71)

2. Direktiivi 2004/83 miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta artikli 12 lõike 2 punkte b ja c tuleb tõlgendada nii, et:

- järeldus, et on tõsine alus arvata, et isik on toime pannud sellise kuriteo või on olnud süüdi sellistes tegudes, sõltub sellises olukorras iga üksikjuhtumi puhul täpsete asjaolude hindamisest, et määrata kindlaks, kas kõnealuse organisatsiooni poolt toime pandud teod vastavad neis sätetes esitatud tingimustele ja kas kõnealune isik on isiklikult vastutav nende tegude toimepanemise eest, arvestades nimetatud artikli 12 lõike 2 nõutud tõendamistaset.

- asjaolu, et isik kuulus organisatsiooni, mis oli kantud ühise seisuks kohas 2001/931 terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta lisas esitatud loendisse, ja on selle organisatsiooni poolt läbi viidud

Nimelt ei esine vahetut seost ühise seisuks kohas 2001/931 ja direktiivi 2004/83 vahel seoses taotletud eesmärkidega, ning ei ole põhjendatud, et kui pädev asutus kavatses selle direktiivi artikli 12 lõike 2 alusel jätta isiku pagulaseks tunnistamata, siis ta tugineb üksnes isiku kuulumisele mõnda organisatsiooni, mis on kantud

loendisse, mis võeti vastu väljaspool direktiiviga Genfi konventsiooni järgides loodud raamistikku.

pagulaseks tunnustamata jätmine ei eelda igal konkreetsel juhtumil proportsionaalsuse kontrollimist.

(vt punktid 89, 99 ja resolutsiooni punkt 1)

(vt punkt 111 ja resolutsiooni punkt 3)

3. Direktiivi 2004/83 miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta artikli 12 lõike 2 punkti b või c alusel pagulaseks tunnustamata jätmine ei eelda, et kõnealune isik kujutab endast tegelikku ohtu vastuvõtvale liikmesriigile.

(vt punkt 105 ja resolutsiooni punkt 2)

5. Direktiivi 2004/83 miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta artiklit 3 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigid võivad oma siseriikliku õiguse alusel tunnustada sellise isiku varjupaigaõigust, kes nimetatud direktiivi artikli 12 lõike 2 alusel jäeti pagulaseks tunnustamata, tingimusel et ei kaasne oht, et see teist liiki kaitse aetakse segi pagulasseisundiga direktiivi tähenduses.

4. Direktiivi 2004/83 miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta artikli 12 lõike 2 punkti b või c alusel

(vt punkt 121 ja resolutsiooni punkt 4)